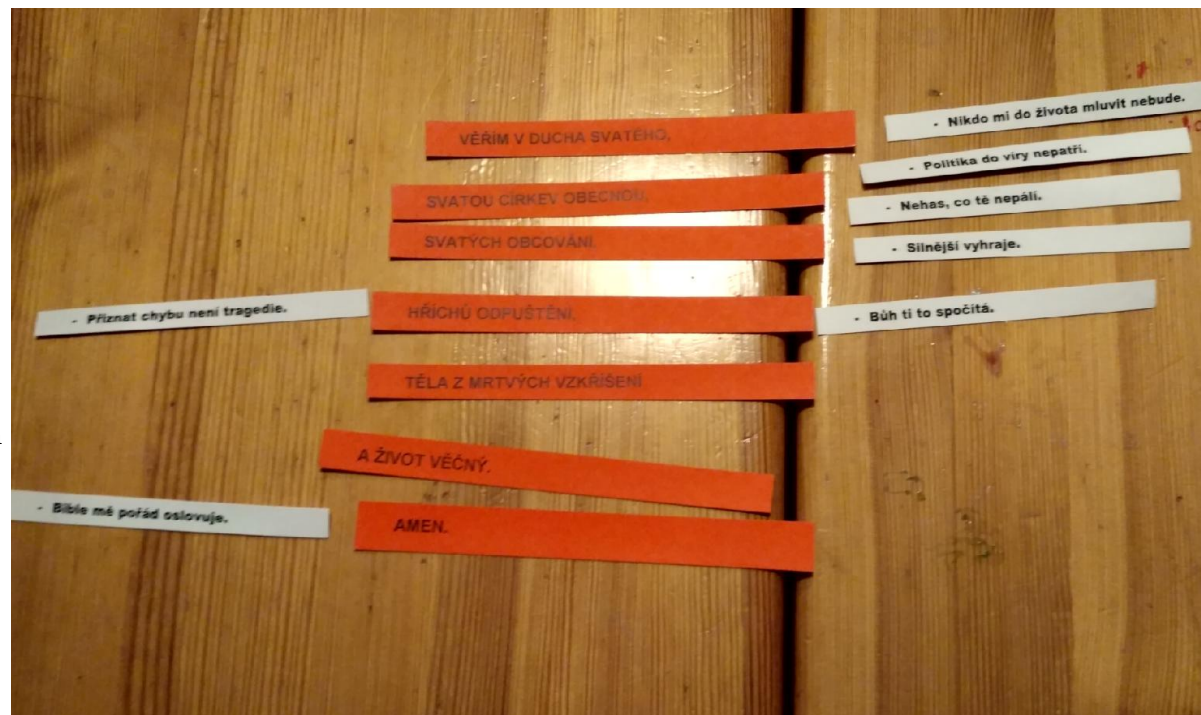

Případné změny v programu po uzávěrcce Hroznu lze najít na sborových webových stránkách <http://vinohrady.evangnet.cz>, které jsou pravidelně aktualizovány.

Z biblické hodiny

Obsah

Důvěra navzdory všemu	2
Blahoslavení tiší	4
BOOKLUB	6
Evangelický audioarchiv	7
Evropský výzkum hodnot 2: Výchova dětí v rodině	8
Zprávy ze schůze staršovstva dne 8.10.2020	10

Důvěra navzdory všemu

Toto kázání proslovil Aleš Laichter v našem kostele 15.5.2014. V Hroznu už sice jednou vyšlo, ale když jsem u příležitosti Alešova pohřbu hledala v počítači jeho texty, uvědomila jsem si, jak velmi je charakteristické pro Alešův život a víru. Je v něm pokora, nenáročivost vůči Bohu, je v něm smíření s těžkými věcmi, důvěra navzdory smutku i bolesti. S takovou vírou Aleš procházel životem a vyrovnával se i s nesmírně těžkými obdobími v něm.

jaš

Čtení: Gn 22,1–2, 9–13, 15–18

Text: Mat 15, 21–28

Ježíš odtud odešel až do okolí Týru a Sidonu. A hle, jedna kananejská žena z těch končin vyšla a volala: „Smiluj se nade mnou, Pane, Synu Davidův. Má dcera je zle posedlá.“ Ale on jí neodpověděl ani slovo. Jeho učedníci přistoupili a žádali ho: „Zbav nás jí, vždyť za námi křičí!“ On odpověděl: „Jsem poslán jen ke ztraceným ovcím z lidu izraelského.“ Ale ona přistoupila, klaněla se mu a řekla: „Pane, pomoz mi.“ On jí odpověděl: „Nesluší se vzít chléb dětem a hodit jej psům“. A ona řekla: „Ovšem, Pane, jenže i psi se živí z drobtů, které spadnou ze stolu jejich pánů“. Tu jí Ježíš řekl: „Ženo, tvá víra je veliká, staň se ti jak, chceš.“ A od té hodiny byla její dcera zdráva.

Novou, jedinečnou zprávu o možnosti záchrany pro všechny lidi, co jich jen na světě je, obsahuje evangelijní příběh kananejské ženy z okolí Týru a Sidonu.

V době po smrti Jana Křtitele Ježíš odchází z Galileje a opouští židovské území ovládané Herodem Antipou. Když pak šel spolu s učedníky v okolí měst Týru a Sidonu, nějaká místní kananejská žena vyšla za nimi a volala: „Smiluj se nade mnou, Pane, Synu Davidův. Má dcera je zle posedlá.“ Jestliže to je kananejská žena, je z původního pohanského obyvatelstva a s takovými nesměl starozákonní Izraelec ani mluvit. Je překvapivé, že ta žena Ježíše zná a ví, že je smysluplné se na Ježíše obrátit s prosbou o uzdravení dcery. Dokonce navíc i ví, jak má prosbu podpořit svým přímo mesiášským vyznáním v oslovení:

„Pane, Synu Davidův“. Ale on jí neodpoví ani jedním slovem, ani se neotočí. Z našeho pohledu je Ježíš velmi tvrdý. Jenom mlčí a neodpovídá. Evangelista nevysvětluje, proč Ježíš mlčí. Místo toho Matouš ukazuje, co se má dělat, když Ježíš mlčí. To mlčení na prosbu o pomoc je velmi neobvyklé. Ve srovnání s paralelou v Markově evangeliu je zřejmé, že Matouš tuto scénu záměrně vyhrotil, aniž dovedeme uhádnout proč. Následně učedníci, kteří doprovázejí Ježíše a jsou možná v družném rozhovoru nebo snad přemýšlejí o tom, co jim Ježíš říká, z touhy po klidu Ježíše žádají: „Zbav nás jí, vždyť za námi křičí!“ Toto určitě není jednoznačná přímluva. Lze si ji vykládat ve smyslu: „Umlč ji“, nebo méně pravděpodobně: „vyhov jí“. Ježíš ani teď nereaguje na ženino volání. Odpovídá jen učedníkům, tím, že se připojuje k jejich pobouření, ve kterém se ozývá tehdejší židovské přesvědčení, že Boží zaslíbení patří

byla po poradě faráře a kurátorky zrušena. Konání shromáždění v dalším období závisí na vývoji epidemiologické situace. Členové sboru budou vyzváni, aby sledovali sborový web a facebook, a mohou o informace volat do sborové kanceláře. Pokud bude nutné konat staršovstvo on-line, požádal Z. Šorm o pořízení kamery a sluchátek ke sborovému počítači.

- Staršovstvo řešilo podobu bohoslužeb při zákazu společného zpěvu. Rozhodlo se pro varhanní či klavírní mezihry na melodie písní, jejichž čísla budou vyvěšena, aby účastníci bohoslužeb mohli sledovat text ve zpěvnících.
- Staršovstvo vzhledem ke zvýšenému zájmu o pronájem sborových prostor jednalo o zajištění mimořádných úklidů. Stanovilo zvýšenou sazbu za úklid (350,-Kč za úklid kostela a 300,-Kč za úklid 1. patra) a pověřilo P. Coufala koordinací mimořádných úklidů. Za mimořádné úklidy v září stanovilo odměnu Švarcovým.
- Staršovstvo zvýšilo ceny pronájmu 1. patra – Za celý den na 1400 Kč + DPH (1694 Kč); Za 5 hodin 1 000 Kč + DPH (1 210 Kč) a dále zrušilo možnost pronájmu prvního patra na 3 hodiny s tím, že tato změna je platná pro všechny pronájmy potvrzené po přijetí tohoto usnesení.
- M. Cháb podal staršovstvu zprávu o 2. zasedání 35. synodu.

- Staršovstvo projednalo návrhy na změny církevního zřízení a souhlasilo jak s vypuštěním opakované volby, tak se změnami volby pastýřských rad synodem.
- Staršovstvo nesouhlasilo se zveřejňováním audio záznamu našich bohoslužeb v celocírkevním audioarchivu.
- Staršovstvo souhlasilo s návrhem Dohody o spolupráci se Střediskem Diakonie křesťanské pomoci v Praze s tím, že případné benefiční koncerty budou ve sborových prostorách umožněny po vzájemné dohodě.
- J. Šarounová poděkovala jménem staršovstva A. Wernischové a P. Slaninovi za výměnu strun na sborové kytáře a R. Šormové za vedení sborového facebookového profilu.
- Z. Šorm informoval staršovstvo o přípravě dětské vánoční hry.
- Staršovstvo vyhovělo žádosti faráře pro menšiny M. Vymětala o možnost ubytování skupiny romských dětí ze Slovenska ve sborových prostorách při návštěvě Prahy za předpokladu, že bude zajištěn dozor a úklid prostor.
- Staršovstvo vyhoví po poradě se sestrou varhanicí žádosti varhaníka vršovického sboru Michala Richtera, aby mohl příležitostně zkoušet na varhanách v našem kostele. M. Richter nabídl výpomoc s doprovodem bohoslužeb v případě potřeby.

Zprávy ze schůze staršovstva dne 8.10.2020

- Staršovstvo se rozhodlo rozeslat podzimní sborový dopis s odpovědním lístkem, i když je konání pravidelných shromáždění vzhledem k mimořádným opatřením nejisté.
- Z. Šorm informoval o bezplatném poskytnutí sborových prostor pro supervizní setkání sborových sester a intenzivní kurz řečtiny ETF UK.
- J. Šarounová podala zprávu o darech, které sbor poskytl seniorátům v rámci mezsborové solidarity.
- V rámci soustavné podpory neziskovým organizacím se při sbírce na teplé oblečení pro Afghánistán vybralo 7.500,-Kč. Získány byly také 2 šicí stroje. Sběrka šicích strojů pokračuje a staršovstvo na jejich případné opravy uvolnilo 8.000,-Kč.
- Nabídka R. Kvapila na pořádání „lecture recital“ byla zatím vzhledem k epidemiologické situaci odložena.
- Beseda s letcem RAF T. Lomem byla vzhledem k situaci zrušena.
- Staršovstvo jednalo o sborovém programu na příští měsíc. Příštích čtrnáct dní budou bohoslužby nahrávané a zveřejněné na webu. Promítání fotografií z tábora (18.10.) a literární večer (22.10) byly dočasné odloženy. Staršovstvo rozhodlo, že se pravidelná shromáždění v týdnu budou konat – vývoj situace a rozhodnutí ústředí církve z 9.10. však jejich konání neumožňuje a proto

pouze Izraeli. Ježíšova odpověď již dříve vysloveného (Mt 10,5) při vyslání dvanácti učedníků: „*Jsem poslán jen ke ztraceným ovčím z lidu izraelského.*“ Není zřejmé, zda žena tuto odpověď slyšela. Každopádně ji mají dobře slyšet čtenáři, aby si nemohli nevšimnout, že tento příkaz bude nakonec překročen. *Ale ona přistoupila, klaněla se mu a řekla: „Pane, pomoz mi.“ On jí odpověděl: „Nesluší se vzít chléb dětem a hodit jej psům.“ A ona řekla: „Ovšem, Pane, jenže i psi se živí z drobtů, které spadnou ze stolu jejich pánů.“*

Toto je klíčový dialog našeho textu, pro který byly všechny předchozí verše jen úvodem. Žena znovu, nyní z bezprostřední blízkosti, opakuje svou prosbu a Ježíš jí tentokrát již odpoví – ovšem odmítnutím. Jestli v předchozím verši byli Izraelci přirovnáni k ovčím, nyní jsou pohané (včetně této ženy) přirovnáni ke psům, kteří si nemohou přivlastňovat práva dětí. Žena přijala Ježíšovo podobství, přijala nabízenou metaforu, ale převypráví ji ve svůj prospěch. Reaguje pohotově a vtipně. Není třeba brát chleba dětem, vždyť je ho dost na to, aby se i štěňata nasytila tím, co zbude po dětech. *Tu jí Ježíš řekl: „Ženo, tvá víra je veliká, staň se ti jak, chceš.“ A od té hodiny byla její dcera zdráva.* Teprve v této chvíli se příběh obrací k dobrému. Ježíš pochválí víru pohanské ženy a uzdraví i na dálku. Statečná žena se nenechala odmrštit, nedala se urazit, svůj zápas nevzdala, držela se Ježíše ze všech sil. Žena ani možná nevěděla, že Ježíš ve svém „Kázání na hoře“ řekl: „*Proste a bude vám dáno, hledejte a naleznete, thucte a bude vám otevřeno.*“ Došlo k obratu v průběhu děje, kterého jsme si museli všimnout i v prvním SZ biblickém čtení. Ústřední myšlen-

kou textu je Ježíšův a Boží plán spasení pro *Izrael a pak i pro celý svět.* My křesťané jsme pouze ratolestmi naroubovanými na strom, jímž jsou Židé (Ř 11,17–18a). *Jestliže však některé větve byly vyhlomeny a ty, planá oliva, jsi byl naroubován na jejich místo a bereš sílu z kořene uslechtilé olivy, nevynášeš se nad ty větve!* Matouš si tímto textem připravoval půdu pro téma misie pohanů. Z tohoto pohledu jsou všechny překážky, které v příběhu zazněly, důležité proto, aby si čtenář uvědomil, že byly překonány. To, co zde Ježíš udělá, není samozřejmé, je poslán ke ztraceným ovčím izraelským, ale on to vyplnil v širším měřítku. Pro Matouše a jeho čtenáře je nesmírně důležité jasné konstatování, že milosrdenství a pozdější misie nejsou na úkor Izraele.

Shrnutí či poučení na závěr: co by se mělo dělat, když se zdá, že Bůh mlčí a na naše otázky neodpovídá? Ježíš většinou vyhoví. Této ženě NEVYHOVĚL. Evangelium neříká proč. Ale jedná se i o naši zkušenost z nevyslyšených modliteb. Někdy si myslíme, že máme na něco NÁROK, a na Boha se zlobíme, když naše přání neplní. Ale nikdo u něho žádný nárok nemá. Všechno je dar, nezasloužená milost. Ti odstrčení to snadněji přiznávají než ti pyšní a zasloužilí.

Obdivuhodná je vytrvalost té ženy. Nedala se ODRADIT, zvíkat – ani učedníky, ani mlčením Ježíšovým. Důvěru projevuje navzdory všemu. Víra je vírou navzdory. Věřím ne proto, že mám na něco právo. Věřím ne proto, abych se dostal do nebe. Věřím NAVZDORY tomu, že si vůbec Boží pomoc nezasloužím. Věřím v Boha, i když mlčí.

Věřím v slunce, i když nesvítí. To je podstatou volání Ježíše na kříži. Modlí se k Bohu, navzdory tomu, že se zdá, že ho Bůh opustil. A závěrečné je, že Boží pomoc STAČÍ pro všechny. Není třeba se hádat a prát o svůj kousek nebo někomu

něco brát. Ježíš zve všechny.

Milostivý Bože, uč nás se nebát, mít odvahu jako za žena, spoléhat se na Kristovo milosrdenství a zastání. Pomoz nám a odpověz na naši víru. Amen.

Blahoslavení tiší

Vzpomínka na Aleše Laichtera

nedokončeny – Laichterovo nakladatelství muselo v roce 1949 skončit, protože nakladatelskou činnost nemohly již vykonávat soukromé osoby. Kdyby si Aleš mohl svobodně vybírat své zaměstnání, asi by se stal také nakladatelem, ke knihám měl celý život vřelý vztah. Vybírat si ale za komunistického režimu nemohl – a tak šel na technický obor, na strojařinu, kde rodinný původ tolik nepřekážel. Po dokončení studií pracoval jako strojní inženýr ve Výzkumném ústavu matematických strojů (VÚMS) do jeho zrušení v roce 1991 a pak byl až do odchodu do důchodu zaměstnán v České televizi.

Laichterova rodina sídlila v domě, který pro rodinu i nakladatelství Jana Laichtera navrhl slavný architekt Jan Kotěra. Dům na okraji Riegrových sadů, dokončený v roce 1910, je dosud perlou Vinohrad. Aleš v něm strávil své dětství, v roce 1961 však komunistický režim rodinu z domu vystěhoval s tím, že byt je pro ni příliš velký. Alešovi rodiče se již do domu nevrátili, dožili v bytě v Šumavské ulici, ale Aleš s rodinou se do něj mohl v roce 1969 nastěhovat.

Alešovi předci byli katolíci, k evangelictví přestoupil až Alešův tatínek František, kterého ovlivnil profesor Hromádka

Aleš Laichter se narodil v roce 1938 v rodině, která byla v té době v pražských kulturních kruzích dobře známá. Jeho dědečkem byl totiž Jan Laichter, zakladatel stejnojmenného nakladatelství, spolupracovník Masarykův a Drtinův, a tatínkem František Laichter, který pokračoval v otcově díle. Nakladatelství vydalo řadu pozoruhodných děl, bohužel některé projekty (v první řadě České dějiny) zůstaly

a poslušnost. Tradiční hodnoty, jakými jsou **poslušnost a spořivost**, preferuje jedna, resp. dvě pětiny Čechů a Slováků⁶ a význam víry ve výchově dětí v obou zemích trvale klesá (z 10 % na 6 % v ČR a z 32 % na 19 % v SR).

Češi oproti Slovákům kladou větší důraz na všechny **prosociální hodnoty** (slušnost, snášenlivost a nesobeckost). Výchova dětí v rodině ke **snášenlivosti** doznala ovšem od začátku 90. let obrovský propad: v ČR z 87 % na 46 % a v SR z 57 % na 32 % (tedy jenom necelá polovina Čechů a třetina Slováků považuje výchovu svých dětí ke snášenlivosti za důležitou)⁷. Ačkoliv je **nesobeckost** na chvostě očekávání rodičů vůči jejich dětem, lze poněkud větší důraz na ni českých rodičů než slovenských chápat jako o malinko výraznější příklon k altruismu. Nenaplnil se ani náznakem výzkumný předpoklad, že prosociální hodnoty jsou při výchově dětí důležitější pro ženy než pro muže, prokázala se ale souvislost mezi důrazem na **individuální moderní hodnoty** (samostatnost, vytrvalost, odpovědnost a představitost) a vzděláním rodičů (s jeho výší roste důraz na ně). Na základě výzkumu víme,

že značnou roli při stanovení výchovných cílů hraje věk: mladší lidé do 35 let preferují více než senioři 60+ prosociální nesobeckost a snášenlivost, senioři více než mladí pracovitost, spořivost, samostatnost a odpovědnost. Na většině žádaných vlastností je ovšem **mezigenerační shoda**: slušnost, vytrvalost, představitost, víra, poslušnost⁸. Takové zjištění může být pro nás, stejně jako bylo pro výzkumníky, překvapující: konstatují, že zkušenost nebo nezkušenost s výchovou nemá na výchovné hodnotové preference významný vliv a v zásadě při výchově dětí není mezigenerační napětí. Kapitulu věnovanou výchovným hodnotám uzavírají autoři konstatováním, že dle výzkumných dat **by měl český a slovenský občan být především slušný, samostatný, pracovitý a zodpovědný a také svým způsobem i spořivý**. Ovšem s nohama na zemi a metodickou skepsí dodávají. „Zní to hezky. Je jen škoda, že jako sociologové víme, že od postojů a názorů vyjádřených v dotazníkovém šetření vede ke skutečnému jednání dlouhá, předlouhá cesta“.

Eliška Novotná

72 % v roce 2017 Slováků. Pro situaci v SR nabízejí autoři vysvětlení povinným náboženstvím ve školách, při kterém mohou mít rodiče pocit, že náboženská výchova již není tolik věcí rodiny.

⁶ Autoři nabízejí možnou souvislost s nedůvěrou v krachující finanční instituce a také v českém prostředí možné spojení spořivosti se skrblictvím a hamizností.

⁷ Což koresponduje s přibýváním netolerance k „jinakosti“.

⁸ Za generační shodu považujeme rozdíl do 10 %, mezigenerační rozdíly se pohybují od 12 % (spořivost) do 24 % (odpovědnost).

Evropský výzkum hodnot 2: Výchova dětí v rodině

V roce 1991 se naše republika připojila k Evropskému výzkumu hodnot, který je dlouhodobý, kvantitativní a srovnávací. Respondenti starší osmnácti let vyplňují v mnoha zemích dotazníky vždy po devíti letech a vznikají tak časové řady. Výzkumy jsou za každou zemi reprezentativní, sleduje se pohlaví, rodinný stav, věk a vzdělání respondentů. Cílem tohoto vědeckého, přísně apolitického a nekomerčního výzkumu je zjistit nakolik Evropané morální a sociální hodnoty sdílejí, jak významné jsou pro ně křesťanské hodnoty a jak se hodnoty v čase mění a vyvíjejí. Z dat sebraných v ČR a SR v letech 1991, 1999, 2008 a 2017 napsal kolektiv autorů knihu, ze které tento příspěvek vychází¹

K čemu čeští a slovenští rodiče své děti vedou? Vychovávají je k obrazu svému, nebo preferují hodnoty „životního úspěchu“ (což může někdy být totéž a někdy vůbec ne)? Takové otázky si sociologové kladou a odpovědi na ně hledají ve svých výzkumech již sto let². Evropský výzkum hodnot zúročil takto získané zkušenosti a zúžil výčet žádoucích hodnot, z nichž má vycházet jednání dětí v jejich dospělé budoucnosti, na jedenáct. Pokud byste byli, stejně jako respondenti výzkumu, otázaní „Které z těchto vlastností považujete pro své děti za zvláště žádoucí, prosím vyberte nejvýše pět“, jak byste odpověděli?

slušnost, slušné způsoby – samostatnost – pracovitost – odpovědnost – představitost – snášenlivost – sporičnost, šetrné hospodaření s věcmi i penězi – odhodlání, vytrvalost – náboženská víra – nesobečnost – poslušnost

Pro interpretaci výsledků byly³ rozlišeny hodnoty tradiční (pracovitost, sporičnost, náboženská víra, poslušnost) a moderní. Ty moderní pak na důležité pro individuální zvládnání života (samostatnost, odhodlání a vytrvalost, odpovědnost, představitost) a pro život ve společnosti, tzv. prosociální (slušnost, snášenlivost, nesobečnost). Do které skupiny jste se svým výběrem dostali – mezi tradicionalisty nebo modernisty? Obecný předpoklad byl, že od roku 1991 do roku 2017 došlo v souvislosti se společenskými změnami k výraznému posunu od tradičních hodnot k moderním. Ukázalo se, že se tak do jisté míry skutečně stalo, že ale realita je složitější.

Především teď víme, že dvě hodnoty jsou při výchově dětí pro Čechy a Slováky trvale a neměnně nejdůležitější: **slušnost a pracovitost**. S tím rozdílem, že vůbec nejvýznamnější je pro Čechy slušnost a pro Slováky pracovitost⁴. Hned v závěsu za nimi byly uváděny samostatnost a odpovědnost. A také víme, že za nejméně důležité pro své děti považují Češi a Slováci **náboženskou víru**⁵, představitost

a také Akademická Ymca. Brzy po svém příchodu do vinohradského sboru byl zvolen do staršovstva. Aleš a jeho sestra Marta byli již pokřtěni evangelicky a celá rodina chodila do vinohradského sboru. Aleš našemu sboru zůstal věrný po celý svůj život. Byl dlouholetým členem staršovstva a vinohradským kurátorem v letech 1999 – 2004. V tomto období nechyběl takřka na žádném shromáždění a setkání, zachraňoval různé organizační nedostatky či opomenutí jiných, dělal i věci, o kterých nikdo nevěděl, a nečekal přitom na ocenění druhých.

O jeho působení v této době píše Martin T. Zikmund, farář na Vinohradech v letech 2000–2007:

Bratr kurátor ing. Aleš Laichter mne oslovil dopisem ještě před mým nastoupením do vinohradského sboru coby faráře (psal se rok 1999), a to kvůli obrazům Miroslava Rady. Ve vinohradském sboru tato instalace tehdy nebyla přijata jednoznačně. Pochopil jsem, že ho tato věc dosti trápí a zaměstnává. Navrhl jsem, aby se s celou věcí počkalo, ale to nakonec nebylo přijato. Při mém faktickém příchodu na Vinohrady už obrazy byly hotovou věcí a nemusel jsem nic v tomto ohledu řešit. Aleš Laichter byl ovšem poněkud citlivý, mírný, až trochu plachý kurátor, nikdy nebyl tím, kdo by se nechvěl, přitom mu byl vlastní až otcovsky starostlivý, pozorný a empatický zájem o druhého. Ztělesňoval určitou moudrost a zralost. Děkuji Pánu Bohu za to, že jsem ho směl poznat a přijmout tolik jeho lásky a porozumění.

Aleš začal již ve zralém věku studovat bakalářský obor na teologické fakultě, ale pak studium ukončil a navštěvoval na evangelické fakultě přednášky celoživotního vzdělávání. Ty si velmi chvá-

lil. Kromě toho absolvoval také kurz Základy evangelické teologie, který pořádal náš seniorát, a stal se ordinovaným výpomocným kazatelem. Občas potom připravoval s velkou pokorou, péčí a zájmem program na biblickou hodinu nebo bohoslužbu. Biblické hodiny málokdy vynechával, pokud ještě mohl dobře chodit.

Bibli miloval a znamenala pro něj hodně, jak je poznat i z příspěvku, který kdysi napsal na téma biblické hodiny do Hroznu.

Poslední „biblické“ téma, které chci zmínit, se již netýká biblických hodin, ale nedělních bohoslužeb. Od zavedení nového zpěvníku v r. 1979 přestalo být zvykem nosit si vlastní zpěvníky. Před tímto datem nosit si do shromáždění navíc bibli nebyl jev hromadný, na stranu druhou ne výjimečný. Zjevně jsem zůstal posledním, kdo si ji nosí dosud. Stále doufám, že nejsem sám, a navíc doufám i v to, že příklad může vést k inspiraci dalších bratří a sester, aby si přinášeli vlastní bible do bohoslužebných shromáždění. Prosím presbytery, kteří mají službu 1. čtení, aby jeho ohlášení říkali úplné (katolíci nechť nejsou vzorem), tj. včetně názvu knihy, kapitoly a veršů, aby je říkali pomalu a nejlépe je i zopakovali, aby bylo možno v tomto čase text vyhledat. Nemám na biblový papír prsty již tak široké, zejména v koncových detailech.

S manželkou Jarmilou měl Aleš dvě děti, Lukáše a Helenu. Dohromady od nich měli sedm vnoučat.

Aleš zemřel 16.9.2020 ve věku 82 let. Na závěr přidávám slovo, které Jakub Šilar připravil s přispěním Marty Kadlecové a Tomáše Růžičky a pronesl na pohřebním shromáždění.

„Hlas svůj nepozvedne“. Když prorok Izaiáš sliboval svému lidu osvoboditele,

¹Rabušic, L., Kusá, Z. (eds.): Oddělené spolu? Československo a Slovensko optikou vývoje hodnot po roce 1991. Slovart, spol. s.r.o., Bratislava 2019

²Od slavného Middletown manželů Lyndových z roku 1929

³Výzkumníky z ČR (Masarykova univerzita) a SR (Sociologický ústav Slovenské akademie věd)

⁴Autoři připomínají, že hnutí Za slušné Slovensko podnětené vraždou J. Kuciaka, vzniklo až v roce 2018, tedy po posledním sběru dat v roce 2017.

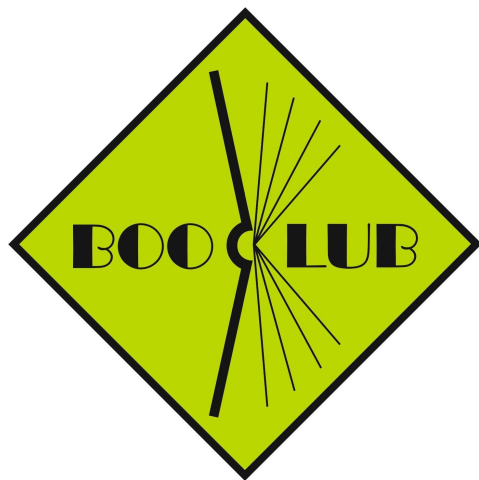
⁵A to se přitom prohlásilo být věřícími trvale asi 40 % Čechů a 82 % v roce 1991 s poklesem na

řekl to o něm jako přední věc. Kdo Aleše znal, rozumí, proč se se mi tahle asi ne úplně správná analogie stále připomíná, když na Alešovo pozemské bytí společně vzpomínáme. Aleš byl katalyzátorem a organizátorem spousty dobrých věcí, které se v tomhle sboru děly po čtyři generace. A nikdy, nikdy v tom, co říkal a konal, nebyl náznak sebezpozování či ohledu na sebe. Opatrné a dlouhé pozorování, trpělivé rozvažování, doptávání se Písma a studium. Nakonec jasné a přitom jakoby plaše a jen na okraj vyslovené Slovo. Jemný, sotva postřehnutelný vtíp. Emoce vyjádřené jen lehkou změnou tempa stále tiché řeči. Čím se svět stává hlučnějším,

tím víc je Aleš příkladem hezké a fortelné poctivosti. Tak jsem to vnímal, když jsme v době, kdy prožíval hrozně těžkou ztrátu v rodině, mlčky šli ze sboru k němu do Chopinky, tak to viděl Martin Zikmund, když měl s Alešem tento sbor na starosti. Myslím, že to tak vnímali účastníci schůzek mládeže před desítkami let i posluchači jeho kázání v posledních letech. Blahoslavení tiší.

Z rozhovoru s Alešem Laichterem v Hroznu https://vinohrady.evangnet.cz/hrozen/index_vyber.php?txt=004_0039 a s příspěvím Martina T. Zikmunda a Jakuba Šilara připravila Jana Šarounová

BOOKLUB

Knížky a čtení. To jsou dva zájmy, díky kterým přišla nedávno Jana Šarounová s nápadem začít se ve sboru scházet a společně si povídat o literatuře. A od toho nápadu byl už jen kousek k čilé mailové korespondenci několika čtenářek, které mají do knižních večerů chuť

a chtějí přizvat další. Vymyslely jsme název, Zdeněk mu dal grafickou podobu a na světě je BOOKLUB.

Plánovaly jsme začít už v říjnu, ale virové víření tomu nepřeje, takže první večer nejspíš proběhne podle situace až v listopadu nebo prosinci. Termín dáme včas vědět, předběžně jsme počítaly se čtvrtým čtvrtkem v měsíci od 19 hodin.

Jak by večer probíhal? Základem programu by byl společný rozhovor o knize, kterou bychom si dva měsíce předem vybrali a všichni přečetli. V další části by dva z nás představili tip na společné čtení na další období a třetí částí programu by bylo sdílení čtenářských zážitků a tipů pro ostatní (kdo chce, představil by knížku, která ho zaujala, a něco by o ní pověděl, třeba i přečetl krátký úryvek).

Při prvním BOOKLUBu bychom rádi mluvili o knize Daniela Anýže: Jdu s hla-

vou vztyčenou (o Miladě Horákové), můžete si tedy výtisk už teď sehnat a začít číst.

Všichni zájemci jsou zváni!
Za přípravou skupinu čtenářek
Ruth Šormová

Evangelický audioarchiv

Dopis z Ústřední církevní kanceláře

Milé sestry a bratři,

jak už asi víte, spustili jsme v době krize na jaře evangelický audioarchiv, ve kterém lidé najdou stovky úvah, písní zpívaných či jen jako doprovod, načtené knihy a další nahrávky. Jsme rádi, že je lidé poslouchají i nadále a neustále pokračujeme v nové produkci.

V minulých dnech jsme původní odkaz audioarchivu, který obsahoval v adrese místo našeho názvu čísla, předělali tak, aby byl kratší a lépe vyhledatelný. **Nová konečná adresa celého archivu je <https://soundcloud.com/ecirkev>**. Prosíme, pokud je to možné, dejte na své sborové stránky tento nový odkaz. Na něm si lidé mohou celý archiv projít a dál sledovat.

Součástí archivu jsou i pravidelné biblické úvahy, které vydáváme **každou středu** – ty najdete buď v archivu, nebo zjednodušeně na adrese <https://www.e-cirkev.cz/slovo>. Zde odkazujeme přímo na článek na stránkách [e-cirkev.cz](https://www.e-cirkev.cz), kde je pohromadě všech dosavadních 116 úvah rozdělených podle období (Slovo na doma – denní úvahy v období březen – červen 2020, Slovo na prázdniny – prázdninové týdenní úvahy a od září znovu Slovo na týden – týdenní úvahy). Denní frekvenci úvah plánujeme znovu v adventním a postním období, během roku budeme vydávat úvahy týdně. Kromě

internetové platformy pro audioarchiv Soundcloud (odkaz je výše) jsou vybrané nahrávky k poslechu také na velmi oblíbené platformě Spotify (odkaz je <https://open.spotify.com/show/3n76HdZ6y3dVXBoimegyfi>) a pro uživatele zařízení Apple je možné archiv nalézt i v aplikaci Apple Podcast na <https://podcasts.apple.com/cz/podcast/%C4%8Deskobratrsk%C3%A1-c%C3%ADrkev-evangelick%C3%A1/id1504968426>

Každé pondělí zároveň vydáváme na webu a sociálních sítích modlitby připravené laickými členy církve – odkaz na ně je <https://www.e-cirkev.cz/modlitba>.

Všechno nové pak prezentujeme na naší facebookové stránce <https://www.facebook.com/Ecirkev/>, kde se snažíme takřka denně informovat o dění v ČCE.

Vím, že to je pro vás dnes ode mě trochu „odkazová smršť“, rádi bychom však, aby se archiv dostal k co nejširšímu množství lidí ve sborech. Budeme proto rádi, když nám pomůžete odkazy šířit a sdílet.

...

A mnohokrát děkujeme všem, kteří přispívají úvahami, modlitbami, písněmi a jiným.

S pozdravem Martin Balcar
PR a komunikace
Českobratrská církev evangelická